

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Halina Kiriłło

w sprawie z wniosku R. G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W.
o podleganie ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozarolniczej działalności
gospodarczej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 14 lutego 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z
dnia 12 lutego 2015 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 lutego 2015 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację ubezpieczonego R. G. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 20 grudnia 2012 r. (którym oddalono jego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziału w W. w przedmiocie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej) i orzekł o zwrocie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu odwołującemu się.

Odwołujący się, reprezentowany przez pełnomocnika z urzędu, zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w całości. Zaskarżonemu wyrokowi odwołujący się zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego: 1/ art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 173, poz. 1807 ze zm.), przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie; 2/ art. 6 ust. 1 pkt 5,

art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 1998 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.), przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie; 3/ art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych przez błędną wykładnię, a także zarzucił naruszenie prawa procesowego: art. 233 k.p.c. Odwołujący się wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny oraz o zasądzenie na rzecz odwołującego się kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Pełnomocnik skarżącego działający z urzędu nie wniósł natomiast o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, nie zawarł w związku z tym oświadczenia, że koszty nie zostały zapłacone w całości lub w części.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał, że w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne wymagające rozstrzygnięcia, polegające na wyjaśnieniu: (-) czy domniemanie prowadzenia działalności gospodarczej, wynikające z faktu zarejestrowania działalności gospodarczej jest wystarczające, w sytuacji braku wskazania w sferze ustaleń faktycznych rzeczywistego prowadzenia działalności gospodarczej jako działalności zarobkowej wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły w oparciu o art. 2 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, do przyjęcia, że jest prowadzona pozarolnicza działalność gospodarcza, i tym samym podlegania ubezpieczeniom, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych; (-) czy można uznać, że osoba prowadzi działalność gospodarczą, będącą działalnością zarobkową oraz wykonuje ją w sposób zorganizowany i ciągły, zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, jednocześnie posiadając status osoby bezrobotnej przez okres kilku lat.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Skarga kasacyjna, jako szczególny środek zaskarżenia, służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, iż w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i tylko w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą jurydycznej argumentacji, że zachodzi publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, gdy w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w oparciu o przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga wskazania za pomocą wywodu prawnego, na kanwie jakich norm (przepisów) zagadnienie powstało, jakie są możliwe interpretacje problemu i jakie jego rozstrzygnięcie proponuje skarżący (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 maja 2009 r., II PK 66/09, LEX nr 553691). Zagadnienie prawne jest to problem, który wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego, którego wyjaśnienie ma znaczenie nie tylko dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw, ale także dla rozstrzygnięcia konkretnej, jednostkowej sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2012 r., I PK 158/11, LEX nr 1215116). Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to

zagadnienie „istotne” (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51; z dnia 11 kwietnia 2012 r., III SK 41/11, LEX nr 1238126; z dnia 31 stycznia 2013 r., II CSK 479/12, LEX nr 1293729). Obowiązkiem skarżącego jest też wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 § 1 k.p.c.

Skarżący nie zdołał wykazać występowania tak rozumianej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnieniu zawarto tylko przytoczone wyżej pytania. Rzeczą Sądu Najwyższego przy ocenie, czy skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania, nie jest doszukiwanie się w uzasadnieniu podstaw skargi kasacyjnej argumentacji mającej wykazać istnienie istotnego zagadnienia prawnego. Przedstawienie takiej argumentacji w uzasadnieniu podstaw skargi służy bowiem jedynie wykazaniu zarzucanego naruszenia prawa materialnego lub procesowego. Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III UK 10/11, LEX nr 1124105). Skarżący nie przedstawia argumentów na to, że pytania te są w ogóle zagadnieniami prawnymi i do tego istotnymi. Ponadto zagadnienie prawne musi również służyć rozstrzygnięciu danej sprawy. Nie stanowi istotnego zagadnienia prawnego problem prawny, którego wyjaśnienie nie miałoby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy w ustalonym stanie faktycznym (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., II PK 248/08, LEX nr 736732). Tymczasem w niniejszej sprawie odpowiedź na przedstawione zagadnienia nie może spełnić takiej roli. Sformułowane pytania oderwane są bowiem od dokonanych przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych w sprawie, co dostrzega sam skarżący, próbując zakwestionować te ustalenia przez podniesienie zarzutu naruszenia art. 233 k.p.c. Ze względu na wskazane funkcje postępowania kasacyjnego, podstawą skargi kasacyjnej nie może być, jak wynika z art. 398³ § 3 k.p.c., możliwość dokonania odmiennych –

od zawartych w zaskarżonym orzeczeniu - ocen dowodów i ustaleń faktów w granicach wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. zasady swobodnej oceny dowodów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 listopada 2015 r., I CSK 888/14, LEX nr 1962497; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2012 r., II CSK 108/12, LEX nr 1228780).

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

I.n